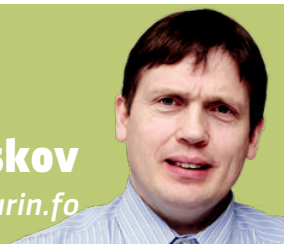

Oddagrein

Eiríkur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo

BOOMERANGUR HJÁ FAKFELØGUM

Vit plaga at siga, at vit skulu læra av søguni, læra av gjørdum gerðum - og mistøkum. Men tað tykjast fakfeløgini á almenna arbeiðsmarknaðinum ikki at halda. Í gjár sendu tey út tíðindaskriv við boðskapinum um, at tey ætla at stovna ein nýggjan flokk, sum helst skal eita »Samstarv«.

Fakfeløgini aftan fyri ætlanina eru Føroya Pedagogfelag, Havnar Arbeiðskvinnufelag, Føroyskir Sjúkraræktarfrøðingar, Starvsmannafelagið og Føroya Lærarafelag. Og tey skjóta bæði eftir samgongu og andstøðu – Javnaðarflokk og Tjóðveldi:

»Andstøðan situr tigandi og góðtekur, at lønarspurningur millum

fakfeløgini og myndugleikarnar er blivin eitt ræðandi politiskt amboð fyri at halda vinglandi samgonguni gangandi. Samgonguflokkarnir hava beinleiðis gjørt seg inn á fakfelagsrættin, tá ið teir gera semjur um lønarspurningin uttan at samráðast við fakfeløgini fyrst. Almennu fakfeløgini meta ikki, at hetta eigur at verða góðtikið. Endamálið við at stovna nýggjan flokk er at tryggja og styrkja vunnin fakfelagsrættindi Føroya fólki at frama.«

Tað eru ikki meira enn sekstan ár síðani, at fakfeløgini seinast stovnaðu ein politiskan flokk. Hetta var eisini ein protestflokkur - sum vann sær trý fólki á ting, Kristian Magnussen, Óla Jacobsen og Inge-

borg Vinther. Men skjótt hoknaðu tey, og klandur og stríð eyðkendi arbeiðslagið, og endin varð, at Kristian og Karl Robert Johansen, sum var tingmaður meðan Óli Jacobsen var landsstýrismaður, vórðu tveittir úr flokkinum, Ingeborg Vinther hættaði sær ikki at stilla upp aftur, og veljararnir vrakaðu tað, ið eftir var av flokkinum.

Men tað er væl skiljandi, at fakfelagsrørslan troyttast av politikarum og teirra brotnu lyftum. Javnaðarflokkurin klárar ikki at liva upp til álitið at tryggja vælferðina - og tað skal ganga út yvir tey veikastu, tykist verða lagið. Tjóðveldi situr í andstøðu og finst at og tykist halda fast í eini miseyðnað-

ari fullveldisætlan - sum flokkurin sjálvur so væl og virðiliga jarðaði med alla, tá tey søktu fullveldis-skútuna.

Men at stovna nýggjan flokk á vinstraveinginum fer bara at nøra

um sundurlyndið, sum longu hefur so góðan gróðrabotn í hesum landinum. Heldur áttu hesi fólkin, sum standa fakfelagsrørsluni nær, at nýtt sína kreftir og sína ávirkan í ymsu flokkunum og fingið teir á kós aftur - tí allir flokkarar eiga veljarar millum fakfelagslimir.

Men tað kann bara vera ein ynsk-idreymur, at fakfeløg skulu stjórna landinum. Tað er ikki teirra uppgáva. Tað verður ein boomerangur, sum kemur verkafólkinum aftur um brekku.

» **Fakfeløgini skulu halda seg til sítt egna virkisøki**

Óheppin kúllur í útvarpinum

Útvarpið hevði í Góðan morgun Føroyar í gjár prát við Jóhann Mortensen, útvarpsmann, sum var so óheppin herfyri at skriva eitt skeivt andlát. Navnið á manninum, sum ringdi andlátið inn, varð lisið í staðin fyri navnið á tí deyða.

Hetta var sjálvandi óheppið. Men hetta fær okkum í Miðlahúsinum at hugsa um eina næstan 30 ára gamla søgu her úr húsinum við júst sama hovuðspersóni.

Tað var Ingálvr av Reyni, listamaður, sum hevði sent inn andlátslýsing í sambandi, at mamma hansara, var deyð.

Tað var Jóhann Mortensen sum skuldi spæla setikonuni á Sosialinum eitt puss... á Sosialinum eitt puss...

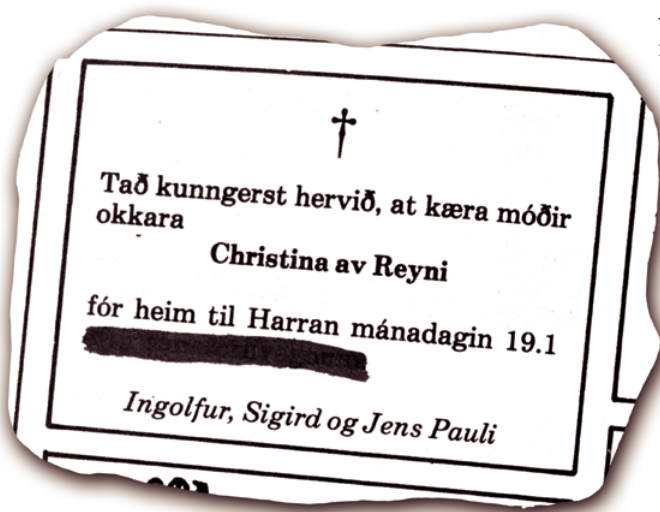
Blaðmaðurin vildi spæla

setikonuni á Sosialinum eitt puss og skoytti til stuttleika upp í endan á heilsanini, at »...fór heim til Harran - eftir Sanatoriivegnum...«.

Hví eftir Sanatoriivegnum er framvegis, vita vit ikki, men hetta varð ikki uppdagað, fyrr enn blaðið varð prentað, og tá var ov seint. Boð vórðu send í eystur og vestur eftir fólki við týssj at strika yvir orðini »... eftir Sanatoriivegnum...« í hvørjum einasta blað - og óhepni skemtarnir fekk uppgávuna at ringja til Ingálvr av Reyni at biðja um umbering.

Sum tað edilga menniskja, sum Ingálvr var, so tók hann hetta við einum smíli - og í Miðlahúsinum smílast fólki enn eftir hesi søguni.

...men hann slapp sjálvur at ringja til Ingálvr av Reyni at biðja um umbering. Og boð vórðu send eftir fólki at koma á Sosialin at við týssj at strika yvir óhepnu orðini. Og at tað var effektiv striking prógvar blaðið, sum er í skjalagoymsluni á Sosialinum, tí har er eisini strikað útyvir Lýsingin stóð í Sosialinum 24. januar 1981

» **Gøtur mugu fáa avleiðingar**

HØGNI HOYDAL OG KÁRI Á RÓGVI KJAK Á SÍÐU 40

» **Framtøk á Tórsvølli**

JÓGVÁN ARGE KJAK Á SÍÐU 39

Jónleif kann ekskluderast

Jónleif Johannesen, sum er talsmaður fyri almennu fakfeløgini, sum ætla at stovna ein nýggjan flokk, hevur frammanundan tikið seg av listanum hjá Javnaðarflokkinum í Norðoyggjum

Hann var valevni hjá Javnaðarflokkinum í Norðoyggjum við seinasta lögtingsval.

Herfyri boðaði hann Norðoya Javnaðarfelag frá, at hann ikki vil vera valevni floksins við komandi lögtingsval.

- Tað hevur einki við møguliga nýggjan flokk at gera, sigur Jónleif Johannesen.

Hann valdi at fara av listanum í Norðoyggjum, tí seinast vóru tey fimm valevni í Norðoyggjum, og tað var ov nógv, sigur hann.

Jónleif Johannesen sigur, at hann ongar ætlanir hevur um at venda Javnaðarflokkinum bakið. Tvørurímóti fer hann at royna at ávirka flokk, so hann aftur kemur á beint. Fyri tað um hann er talsmaður hjá almennu fakfeløgum, merkir tað ikki, at hann møguliga verður valevni.

Her hugsar hann serliga um samráðingarrættin hjá fakfeløgum.

- Fakfeløgini eru ikki bara ónøgd við Javnaðarflokk, men líka so nógv við hinar flokkarnar, ið heldur ikki virða samráðingarrættin, sigur Jónleif Johannesen.

Í lógunum hjá Javnaðarflokkinum stendur annars, at floksleiðslan kann taka limskapin frá limi, ið mótarbeiðir grundsjónarmiðum floksins ella ikki fylgir galdandi floks- ella felagslógum.

Seinast fakfeløg stovnaður flokk, misti Javnaðarflokkurin helmingin av veljarunum - og hóat tað eru 16 ár síðani, so er flokkurin ikki komin fyri seg aftur.

So tiltakið hjá Jónleifi Johannesen man valla fella í góða jørð í floksleiðsluni hjá Javnaðarflokkinum, sum sambært lógunum kann tveita hann úr flokkinum.